

PLA12601 Operaatiotutkimus Pori
Koe 5A 2018

1. Tässä tehtävässä käytetään yhden koneen aikataulun laadinta ongelmaa. (Tässä tehtävässä käytetään lyhennettä 1-koneen ATL.) Kun työtehtävien lukumäärä on $n = 4$, 1-koneen ATL:n MIP malli voidaan esittää seuraavasti:

$$\begin{aligned} \min \quad & \sum_{i=1}^4 v_i \\ & x_i \geq r_i, & i = 1, 2, 3, 4 \\ & u_i = x_i + p_i, & i = 1, 2, 3, 4 \\ & v_i \geq u_i - d_i, & i = 1, 2, 3, 4 \\ & x_i + p_i \leq x_j + 100(1 - y_{ij}), & i = 1, 2, 3, j = i + 1, i + 2, \dots 4 \\ & x_j + p_j \leq x_i + 100y_{ij}, & i = 1, 2, 3, j = i + 1, i + 2, \dots 4 \\ & v_i \geq 0, & i = 1, 2, 3, 4 \\ & y_{ij} \in \{0, 1\}, & i = 1, 2, 3, j = i + 1, i + 2, \dots 4. \end{aligned}$$

MIP-tehtävän muuttujat ovat x_i, u_i, v_i ja y_{ij} . MIP-tehtävän parametrien arvot annetaan seuraavassa taulukossa.

i	1	2	3	4
r_i	3	8	1	4
p_i	4	7	5	8
d_i	10	15	10	16

- (a) Keksi kaksi eri käypää ratkaisua tälle MIP-mallille. Kumpi ratkaisu on parempi?
- (b) Halutaan lisätä seuraava ehto:
 Työtehtävä 3 täytyy tehdä ennen työtehtävää 2.
 Muodosta tätä ehtoa vastaava lineaarinen rajoite.
- (c) Tarkastellaan alkuperäistä 1-koneen ATL ongelmaa ilman kohdan (b) ehtoa. Kun on $n = 4$ työtehtävää, tiedetään, että alkuperäisellä 1-koneen ATL ongelmalla on $4! = 24$ eri käypää ratkaisua. Montako käypää ratkaisua on sen jälkeen, kun MIP-malliin lisätään kohdan (b) ehto?

(TOISELLE PUOLELLE)

2. Tässä tehtävässä käytetään kaupparatsutehtävää, kun kaupunkien lukumäärä on $n = 5$. Tämän tilanteen MIP-malli voidaan esittää seuraavasti:

$$\min z = \sum_{i=1}^4 \sum_{j=1}^4 x_{ij} c_{ij} \quad (1)$$

$$\sum_{i=1}^4 x_{ij} = 1, \quad j = 1, 2, 3, 5 \quad (2)$$

$$\sum_{j=1}^4 x_{ij} = 1, \quad i = 1, 2, 3, 5 \quad (3)$$

$$u_i - u_j + 5x_{ij} \leq 4, \text{ kaikille } (i, j)\text{-parille, } i = 2, 3, 4, 5 \text{ } j = 2, 3, 4, 5 \quad (4)$$

$$x_{ij} \in \{0, 1\}, \quad i = 1, 2, 3, 4, 5 \text{ } j = 1, 2, 3, 4, 5 \quad (5)$$

Tässä tehtävässä kiinnitetään binäärimuuttujien arvot seuraavasti:

$$x_{15} = x_{24} = x_{32} = x_{41} = x_{53} = 1 \quad \text{ja kaikki muut } x_{ij}\text{:t ovat nollia}$$

Nämä arvot eivät riitä muodostamaan käypää ratkaisua. Jotta saadaan kokonainen käypä ratkaisu täytyy antaa arvot myös muuttujille u_i , $i = 2, 3, 4, 5$. Kussakin kohdassa (a), (b) ja (c) annetaan arvot muuttujille u_i . Kullekin kohdalle vastaa seuraaviin kysymyksiin:

(i) Vastaavatko muuttujien u_i arvot käypää ratkaisua?

(ii) Jos vastaus kysymykseen (i) on 'ei', niin esitä tarkasti ainakin yksi rajoite yllä olevasta MIP-mallista, joka ei toteudu.

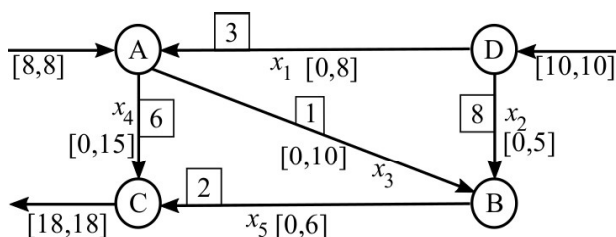
$$(a) \quad u_2 = 0, u_3 = 1, u_4 = 2, u_5 = 3$$

$$(b) \quad u_2 = 2, u_3 = 0, u_4 = 1, u_5 = 3$$

$$(c) \quad u_2 = 3, u_3 = 2, u_4 = 4, u_5 = 1$$

PLA12601 Operaatiotutkimus Pori
Koe 5B 2018

1. Seuraavassa kuvassa esitetään verkkomalli.

Tällä verkkomallilla on 5 muuttujaa x_1, x_2, x_3, x_4 ja x_5 . Voidaan olettaa, että viivan vieressä olevassa laatikossa on muuttujaan liittyvä kustannus. Voidaan myös olettaa, että halutaan minimoida kokonaiskustannukset.

- (a) Muodosta verkkomallia vastaava LP-malli.
- (b) Etsi yksi käypä ratkaisu kohdan (a) LP-mallille. Laske käyvän ratkaisun kohdefunktion arvo.

2. Tässä tehtävässä käytetään kaupparatsutehtävää, kun kaupunkien lukumäärä on $n = 5$. Tämän tilanteen MIP-malli voidaan esittää seuraavasti:

$$\min z = \sum_{i=1}^4 \sum_{j=1}^4 x_{ij} c_{ij} \tag{6}$$

$$\sum_{i=1}^4 x_{ij} = 1, \quad j = 1, 2, 3, 5 \tag{7}$$

$$\sum_{j=1}^4 x_{ij} = 1, \quad i = 1, 2, 3, 5 \tag{8}$$

$$u_i - u_j + 5x_{ij} \leq 4, \text{ kaikille } (i, j)\text{-parille, } i = 2, 3, 4, 5 \text{ } j = 2, 3, 4, 5 \tag{9}$$

$$x_{ij} \in \{0, 1\}, \quad i = 1, 2, 3, 4, 5 \text{ } j = 1, 2, 3, 4, 5 \tag{10}$$

Kussakin kohdassa (a), (b) ja (c) annetaan arvot osa tämän kaupparatsutehtävän muuttujille. Kullekin kohdalle anna kaikille muille muuttujille arvot siten, että kaikki arvot yhdessä muodostavat käyvän ratkaisun.

- (a) $x_{13} = 1, x_{25} = 1, x_{34} = 1, x_{42} = 1, x_{51} = 1$ ja kaikki muut x_{ij} :t ovat nolla
- (b) $x_{13} = x_{14} = x_{15} = x_{24} = x_{25} = x_{35} = 0$
- (c) $u_3 = 1, u_4 = 3, u_5 = 2$ ja $x_{13} = 1$